

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narečnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2, 6. uri popoldne.

Štev. 41.

V Ljubljani, v sredo 19. februvarija 1890.

Letnik XVIII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 18. februvarija.

Andrassy †.

Poslaniška zbornica je bila danes za silo sklepčna; nekatere klopi so bile sicer skoraj čisto prazne, ali vendar se je bilo okoli 120 poslancev sošlo. Dr. P l e n e r je predsedništvu v privatnem razgovoru prigovarjal, naj se dr. Smolka spominja grofa Andrassyja, ki je danes ob treh zjutraj v Voloski umrl, ali gosp. predsednik mu je ugovarjal, da nas grof Andrassy nič ne briga, ker je bil ogerski in vnanji minister, s katerim naša zbornica ni imela ničesa opraviti. Vendar se je na posled udal Plenerjevi želji ter se pred pričetkom dnevnega reda spominjal pokojnega državnika, rekši, da sicer ni v navadi spominjati se mōž, ki z našim zborom niso bili v nikakoršni zvezi, da pa pri Andrassyju dela izjemo zaradi velike veljave, ki jo je pokojnik imel ne samo pri svojih rojakih, ampak tudi pri nas zlasti zaradi zaslug, ki si jih je pridobil z osnovo avstrijsko-nemške zveze. (Dobro, dobro! na levi.) Zato bo njegova smrt zbudila britke čute, ne samo na Ogorskem, ampak tudi v vnanjih državah, in zato naj tudi slavna zbornica dovoli, da se ta spomin sprejme v zapisnik današnje seje. (Dobro!)

Dnevni red.

Te dni je umrl tudi notar dr. K o z a n e k, ki je bil člen državnega sodišča; treba bo torej nove volitve, ki jo hoče g. predsednik postaviti na dnevni red ene prihodnjih sej.

Tudi jedna interpelacija je bila danes zopet izročena zbornici, minister poljedelstva pa je odgovarjal na dve interpelaciji zaradi dunajskega gozda, rekši, da so se prepovedani poti po tem gozdu občinstvu zopet odprli.

Po izvolitvi poslanca Proskovca v žganjarski odsek bil je židovski zakon potrjen v tretjem branji, potem pa so prišla na vrsto poročila o raznih peti-

cijah, ki bodo najbrže izpolnila celo današnje sejo, zlasti če bode toliko govoričenja, kakor pri peticiji nemškega kmetijskega društva v Pragi za državno podporo. Govorili so o tej zadevi Tausche, Braunhofer in Hevera.

Na dnevnem redu današnje seje so tudi peticije, ki zadevajo židovske razmere in pri katerih se je nadejati nove židovske razprave. To je menda vzrok, da je bila druga galerija danes zopet natlačena, in da je bilo tudi na prvi galeriji precēj dosti židovskih poslušalcev.

Češko - nemška sprava na Hrvatskem.

(Izviren dopis.)

Pod tem naslovom je prinesel prošli mesec Zadarski „Narodni List“ članek, napisan od ugledne osebe, ki je po trditvi omenjenega lista dobro podučena v današnjih političnih vprašanjih. V tem članku govori dotična ugledna oseba z velikim upanjem o vspehu te češko-nemške sprave na državo, ali z druge strani mu to radost uničuje prepir med Hrvatsko in Ogorsko na jugu države, kjer bi se moglo v današnjem nejasnem političnem obzorju najprej kaj skuhati, in ta prepir gotovo v takem slučaju državi ne bi bil od koristi, marveč na škodo. Zategadel ta odlična oseba svetuje Hrvatom, da naj se pogode z Madjari, kakor so se Čehi z Nemci; ali ta pogodba se ima izvršiti tako, da se niti najmanje ne spremeni državno ustrojstvo, kajti zdaj ni čas za to. Sprava se more tedaj dogoditi le v okvirju dualistiškem, kar so Čehi razumeli ter se z Nemci pobotali, dobro znajoč, da bi bili prišli do vlade Nemci, ko ne bi bili tega storili: „Ravno tisti interesi carstva“, pravi dalje odlična oseba, „ki so svetovali spravo mej Čehi in Nemci pri vsej mogočej obrani interesov enega in drugega naroda, svetujejo tudi, da se dokonča borba mej Hrvat in Madjari. Ali kako? Pred vsem bi se imela sestaviti v Hrvatskej jaka stranka, ki bi iskala v okvirju da-

našnjega ustava hrvatskega in ustroja cesarstva zagotovila svojih političnih pravic in ekonomičnih interesov; kajti dokler ni protivne kompaktne stranke, ne more se državniku in najvišemu zakonodavcu predočiti, kaj hoče Hrvatska, da bode zadovoljna. Odlomki in ostanki starih hrvatskih strank ne želé drugega nego politične spremembe, vsled katerih bi se spremenil tudi odnošaj Hrvatske nasproti Ogorskej, ter ob enem zadele tudi današnji državni ustroj. Dokler se tako jaka in kompaktna stranka ne zbere, zastoj je misliti o kakošnej spremembi v Hrvatskej. Boreči se za ideal zdaj nedosežni, mesto truditi se, da zemlja dobiva iz sedanjega ustava vse mogoče koristi in da odstrani vse mogoče neprilike, kakor to delajo Čehi in dalmatinski Hrvati, dapač vsi narodi cesarstva, oporba v Hrvatskej nehoté krepí sedanjo vladu v Hrvatskej ter jo dela neobhodno potrebno. V Hrvatskej je nadvladala politika domišljije, katera ne vidi, kako se podira kamen za kamnom s poslopja, ki je stalo 50 let truda. Do spremembe ne bode prišlo v Hrvatskej brez teh dveh pogojev: prvo, ne sme se boriti pri današnjih konstelacijah evropskih v notranji sostav avstro-ogorske nagodbe in nagodbe ogorske-hrvatske; drugo, treba stvoriti patrijotično stranko na temelju tega sostava, katera bode mogla prevzeti vladu in h kateri bode pristopila vsa dežela.“ To je v kratkem sodržaj omenjenega članka.

Kar se tiče češko-nemške sprave, o tem so že drugi spregovorili; nam je samo to omeniti, da se omenjena odlična oseba preveč nadeja od te po našem mnenju dokaj nestalne sprave, kajti le en del Čehov se je pomiril, drugi pa po nazorih nemških ne bi smel niti misliti na pravične posledice te pomirbe, namreč Čehi na Moravskem in Šlezkem. Kaj porečejo k tej pomirbi Slovenci in pa Malorusi? Mar za njih ni Avstrija tako pravična država, kakor za Čehi na Češkem? Po naših nazorih je mogoča sprava le tedaj, kadar se bode na tanko spolnoval oni paragraf državnih temeljnih postav, radi katerega je nastal prepir, ker so si ga Nemci tol-

LISTEK.

Evropejski mučenci v sedanjem veku.

Iz Krakovskega „Czasa“.

Ko sem pred nekimi leti obiskal stare znance v Podlahiji (na ruskem Poljskem), zamudil sem vlak in moral zato nekaj ur čakati v Medzirzecu na terespolski železnici. Bil je lep jesensk dan. Ker sem imel dovolj časa, šel sem se sprehajati proti bližnji vasi drelovski, ki se je o preganjanji katoličanov leta 1873. na veke poslavlila. Greoč sem mislil na nedolžno kri, ki se je tukaj prelivala, na svinčenke, ki še dandanes tiče v cerkvenem zidovju. Z njimi so hotli razkolniki svojega popa siloma vpeljati v katoliško cerkev, ali premagala jih je junaška stanovitnost ondotnih katoličanov.

Kolikor bolj sem se pri smrečji med Medzirzecem in Drelovom bližal pozorišču onih krvavih dogodkov, toliko bolj in toliko živeje sta se mi spomin in domišljija v preteklost obračala, toliko globokeje sem čutil to žalostno zgodbo pri ljudstvu, katero trpi tako strašne muke.

Zdajci stopi iz hoste priletna kmetica na cesto. Z molkom v roki je šla proti bližnjemu mestu. „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ pozdravi me memogredé.

„Na veke. Amen“ odgovorim, — „od kod pa pridete, dobra žena?“

„Iz Przegalina, — od kod ste pa Vi?“

„Peljem se v Varšavo, imam še nekaj ur časa, hočem še pogledati ta kraj, ki mi je zdavnej znan, in to Vašo vás, in morebiti bom še kacega znanca srečal. Kaj pa tukaj počenjate, ali ste že vse posejali, ali Vam je ljubi Bog dal dobro letino?“

„Žetev ni bila ravno slaba, imamo dobro zemljišče, in kdor dela, njega Bog blagoslavlja.“

„Kaj pa delajo Vaši ljudje, ali se dobro držé, in pa pop, ali Vas hudo muči?“

Na to vprašanje me kmetica ostro pogleda v oči, da bi vedela, s kom govori. Molek hitro in nepazljivo pokrije z roko.

„Držati se“ je ondotnim katoličanom toliko, kolikor: razkolništvu ne vdati se, ne hoditi v cerkve, ki so onesvečene po razkolniških popih, v njih ne otrok krščevati, ne porók imeti, mrtvih ne po popih pokopavati, in v zaupanji na Božje usmiljenje raji umreti, kakor prostovoljno od vere odpasti. Kmetica je torej dobro vedela, da „držati se“ toliko pomenja, kolikor pregnanstvo v Sibirijo, kakor tudi vsa vnanja znamenja katoličanstva, kakor: križe, molke, škapulirje, katoliške molitvenike, katere policija iz najskrivnejših kotov po najostrejšem pre-

iskovanji dobiva, in zaradi katerih se imajo katoličani bati palice in še hujih kazni.

Podlaški kmet, po svoji lastniji ves vdan svojemu gospodu, pošten in hvaležen, je po žalostnih okoliščinah in bridkih skušnjah postal zamišljen in nezaupen; neznanemu ne odpre tako hitro srca, boji se svoje lastne sence. Saj so bili v najhujšem preganjanji izdajalci med njimi samimi.

Zato se nisem čudil, da je kmetica, ki sem jo srečal na poti proti Derlovu, molek skrila, umolknila in odhajala, ko sem popa omenil.

Lahko sem torej vedel, kaj misli, in ji prav mirno rečem: „Nikar se ne bojte, dobra žena, saj sem Vaš, tukaj med Vami rojen in zrejen, poznam Vaše bolečine, Vaše gospode, Vaše mašnike, Vaše brate in Vaše preganjalce, poznam Vaše pastirje pregnane v Sibirijo, in žalibog tudi one, katere je preganjanje v veri premagalo.“ Na to ji naštejem imena živih ali že umorjenih spričevalcev, kakor tudi imena najboljših duhovnikov, zatrtih družin, sirot, imena podrtih sel in oskrunjenih cerkev. Kmetica me še enkrat preiskovaje pogleda, pa vendar ne več tako boječe; vidoma je spoznala v mojem glasu, v mojem prepričevalnem govorjenji svojega brata — na to se pokriža in reče po kratkem premisleku:

mačili in tudi še zdaj tako delajo, le v svojo korist, namreč da so oni gospodarji v državi.

Da je položaj naše monarhije v današnjih političnih konstelacijah nevaren in da bi se ona mogla lahko zaplesti v vojsko, to vsakdo, ki se bavi s visoko politiko, lahko vidi. A kdo je zakrivil, da je naša monarhija v takem položaju? Kdo drugi, nego današnji državni sestav dualistični. Da se je v Avstriji več obziralo na Slovane, ne bi bila zdaj država vezana ravno na one dve državi, s katerima se je pred kratkim vojskovala. To bi morala odlična oseba dobro vedeti.

Že iz tega se vidi, da je svet odlične osebe za spravo v Hrvatskeji preveč površen, kajti če ne sodi trezno o prejšnjih važnih vprašanjih, gotovo ne bode tudi o hrvatskih zadevah. In tako je tudi. Čeravno ta odlični politik že od zdavnje razmotruje ustavne borbe v Hrvatskeji, vendar mu ni jasen položaj političnih strank v tej kraljevini. Kako da on svetuje Hrvatom, da naj pusté na miru pogodbo od leta 1868? Mar on ne vé, da se Hrvati od dne sklenjene nagodbe nahajajo nasproti Ogerskeji v defenzivi? Ravno isti sabor, ki je omenjeno pogodbo sklenil, moral jo je braniti proti drugemu dogovorniku, proti Ogerskeji. In kasneje ni bilo sabora, razun sedanjega, ki bi se bil tožil na Ogersko, da ona krši pogodbo. Pa je že tako daleč prišlo, da ni nobene ustanove več v tej nagodbi, da bi je ne bili Madjari prelomili. Celó sedanji sabor je s početka naštel vse, kar so Madjari v Hrvatskeji proti nagodbi zakrivali, seveda brez vspeha. Kdo tedaj sporazumljenje moti? Mar Hrvati? Ali ne oni, ki se ne drži zakona, ki je bolj na njegovo korist sestavljen? Le ta svet bi morala tedaj odlična oseba dati Madjarom, a ne Hrvatom. Ali pri nas v Avstro-Ogerskeji je že tako, da išče pravico oni, ki jo nasproti drugemu od zdavnje uživa na škodo drugega, pa potem še od njega zahteva, da se z dotičnim sporazumi še na večjo škodo. Mar smo zares Slovani po mnenju teh ljudi inferiorni? Ali hočejo nas take storiti. Treba je, da tudi slovanski narodi enkrat spregledajo in da se ne dadó nič več zlorabiti od takih svojih hlinjenih prijateljev, kakor so naši Madjari, Nemci in Talijani.

Do zdaj se je proti vsem zlorabam nagodbe ustavljala konsekvantno neodvisna narodna stranka ter v svojih glasilih dokazovala vse krivice od strani Ogerske, kolikor je bilo to mogoče v današnjih okolišnih. Pa kaj bi rada zdaj ta odlična oseba? Da se na temelju nagodbe vzdigne patrijotična stranka, ki bi prevzela vladu v Hrvatskeji. Po tem takem bi morale popustiti obe opozicijski stranki, namreč neodvisna in stranka Starčevićeva, svoja programa ter na temelju nagodbe skovati patrijotično stranko. To je lep predlog, ki bi se v drugih okolišnih morda dal izvesti, kajti vsaka politična stranka je dolžna popustiti svoj program, če to zahteva zares korist naroda in zemlje. Ali v Hrvatskeji se kaj takega zdaj ne bi smelo dogoditi in odlični politik se močno vara, ko misli, da bi opoziciji naši mogle, to lahko storiti. On si misli namreč v Hrvatskeji zdrave, normalne, politične in ustavne odnošaje. Misli si pri nas vrejene mestne in selske občine. Misli si slobodne

in od samovolje upravnih organov obhrevane volitve. Misli si neodvisno sodstvo, uradništvo, ki se ravna le po postavah. Ko bi vse to pri nas bilo, kakor ni, potem bi poživ odličnega politika imel smisel, potem bi veljale tudi njegove besede, da se osnuje patrijotična stranka v deželi, ki bi prisilila merodavne kroge, da bi se postopale s Hrvatske tako, kakor sedaj na Češkem, morda celo tako, kakor s Hrvatske l. 1878, ko je bila vsa zemlja složna, da se vredé odnošaji in da postane ban Mažuranić.

Ali vse te misli so v protislovju z odnošaji in odlični politik bi moral razumeti to že iz veksacije našega časopisja, akoravno je porota zopet uvedena. Beli listi naših opozicijskih časopisov najbolje dokazujejo vsakemu, kakšna sloboda pri nas vlada, ko nobeden ne vé, kaj je slobodno pisati, kaj ne; je-li slobodno pravico braniti ali ne. Pa kako bi se mogli razviti jasni nazori o našem ustavnem življenju, ker se ne sme o njem javno razpravljati? Poznati politični aksijom „salus reipublicae suprema lex esto“ se je spremenil v Hrvatskeji pod sedanjim stanjem v „državna ideja madjarska suprema lex esto“; pa ker se ž njo ne vjema narodna in politična samostalnost Hrvatske, prvej pa služi ves državni aparat državne vlasti, potem zadušuje le-ta z vsemi razpoloživimi sredstvi ves odpor narodne duše. V Hrvatskeji ni borbe med strankami, nego je samo borba med opozicijo in vlastjo. Vlada je stranka, ali še bolj točno: vlada si vstvarja stranko, s katero ravna, kakor hoče. Vlast, a ne njena stranka, vodi volitve. Mar odličnemu politiku niso znane krivice, ki so se godile pri zadnjih saborskih volitvah? Mar jej ni poznat Kulmerjev predlog o volitvenih krivicah in da vlada še zdaj ni nič na to odgovorila, kajti pasti bi morala, ko bi dopustila, da se o teh krivicah v saboru razpravlja. So li to normalni odnošaji, ustavno življenje? O sedanjem stanju v Hrvatskeji moremo najbolje reči, da je pravi absolutizem pod krinko razvikane ustavne slobode.

In kako se sлага trditev odličnega politika, da je na Dunaji dobro poznato nezadovoljstvo v Hrvatskeji in da celó „N. Fr. Presse“, ki drugač Tiso podpira, tega ne skriva, nego javno o tem piše. Pa vendar se trdi v Pešti pri vsakej priložnosti, da vlada na Hrvatskem zadovoljstvo kakor nikdar poprej, in da ni bilo boljkih odnošajev med Hrvati in Madjari nikdar do zdaj, kar se ima vse sedanjemu banu v zaslugo pripisati; le nekoliko fantastov, — panslavistov in revolucionarjev itd. je nezadovoljnih z današnjim stanjem. Dobro je, da vedó na Dunaji za nezadovoljstvo v Hrvatskeji. Je-li se pa tamkaj kaj dela, da se to nezadovoljstvo odstrani, če se res priznaje tako velika važnost Hrvatskeji na jugu, kakor Češkeji na severu države?

Kaj pa zahtevajo Hrvati? Nobenih predprav, nobene protekcije — nego zahtevajo, da se v Hrvatskeji vlada iskreno in pravično po ustavu, da se vrše postave takšne kakoršne so. To smejo in morajo Hrvati zahtevati od današnjih državnikov. Pa ko se bo v Hrvatskeji vladalo ustavno, ko bodo slobodne volitve, potem bode sestavljen tudi sabor po volji naroda in ta sabor bode potem povedal, kaj hoče Hrvatska, da bode zadovoljna. Poprej govoriti

o kakšnem postanku kompaktne patrijotične stranke je gotov nesmisel, komur so posnati abnormalni odnošaji našega javnega života.

In kako je to, da ta odlični politik ne vé, kako se je bila že osnovala na Hrvatskem taka stranka, kakoršno on želi, in da so jej bili na čelu znameniti grofi Draškovići? Pa kaj se je zgodilo? Ravno na to stranko je sedanja saborska večina s banom najhuje udarjala, dokler je niso rastopli. In kaj to pomeni? Da se želi nadalje vladati, kakor se vlada, in da se po mogočnosti podere zgrada, ki je stala 50 let truda. Tukaj je borba med Slovani in Madjari, pa ni čudno, da se tako žilavo vodi. Patrijotično misleči Hrvati se ne bojé, da bi Hrvatska v tej borbi propala, kajti dobro vedó, da so veja ogromnega stebela slovanskega, katero nič več ne dopušča, da se pojedine betve poizgubé. In v tej ideji nadaljuje borbo, dokler ne bodo pozvani od merodavnih faktorjev, da jo svršijo ne samo na korist državi, nego tudi sebi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. februarija.

Notranje dežele.

Češki klub in jubilejna razstava. Kakor znano, zahtevala je liberška trgovska zbornica, naj bi se glavni odbor razcepil v nemškega in češkega. Minolo nedeljo pa je imel „Češki klub“ v Pragi sejo, v kateri je sklenil, da se ta zahteva odbije. Ko bi bila dva odbora, razstavljena bi bila tako rekoč tudi narodnostna politika. Tudi naslova ne bodo premenili, ker deželni zbor je dovolil 100.000 gl. za „jubilejno razstavo“. Liberška zbornica preveč zahteva z ozirom na zadnjo češko-nemško spravo. Dr. Trakal je tudi nasvetoval, naj bi se razstava pomnožila s politično-socialnim oddelkom in se razstavilo vse gradivo, ki se tiče socialno-političnega delavskega vprašanja.

Delavsko vprašanje. Grof Kálnoky je v sporazumljenju z grofom Taaffejem obljubil, da se bode Avstrija vdeležila mednarodnega shoda, ki naj bi v glavnih točkah rešil delavsko vprašanje. Na tem shodu bodo Avstrijo zastopali možje iz učeniških in industrijskih krogov. Zeleti bi bilo, naj bi sodelovali tudi delavski zastopniki, kajti učenjaki živé bolj v teorijah, industriji pa ne čutijo teliko delavske bede.

Vnanje države.

Bolgarija. Iz Sofije se poroča, da so namepravali zarotniki odstraniti princa Ferdinanda ter postaviti na njegovo mesto „jedinega in najzvestejšega prijatelja Rusiji“, kneza črnogorskega. Koliko je na tej vesti resnice, nam ni znano.

Rim. List „Capitan Fracassa“ je poročal o bolehnosti sv. Očeta, čemur pa oporekajo drugi listi. Sv. Oče je bral sv. mašo 17. dne t. m. in sprejel v avdijenci mnogo oseb. — Znano je, da se je sv. Oče že izrazil, naj bi se zboljšalo stanje delavcev; zatorej je pozdravil z velikim veseljem izjave nemškega cesarja gledé na delavsko vprašanje.

Francija. O obsodbi princa Filipa Orleanskega piše „Figaro“ to-le: „Gledé na postavu niso kaznovali princa prestrogo; oni pa, kateri so menili, da bodo princa popolnoma oprostili, motili so se. S stališča absolutne pravice in gledé na prinčevu blagodušnost je pa strogo kaznovan. Pomiloščenja ne sme prositi, katero je popolnoma v rokah drugih. Med republikanci ni nikake zlohotnosti do

„Če je že tako, Vam verjamem in Vam povem, da se nam slabo, prav slabo godí; pop čedálje bol in bolj ovohuje in nas hoče v razkolniško cerkev siliti, policija nas zatira, okrajni poglavar nas pokončuje z globami, — naše ljudi zapirajo v ječah, gonijo nas po širokem svetu, moža kam drugam in ženo drugam. Naše polje in naša živina že ne zadoščuje, da bi se naklada plačala, — marsikateri je že moral svojo očetovo hišo prodati in za beraško palico prijeti, da bi le Boga ne žalil in da bi ohranil svojo vero. Moj Bog! kdaj bomo rešeni? Zdaj pa poslušajte, kaj se je godilo v moji hiši. Imeli smo v Przegalinu 30 oralov dobre pšenične zemlje, lepo hišico, — moj dobri očanec (tako je imenovala svojega moža) jo je zidal, imela sva edinega sina, Bazilija, 22 let je bil star, močan kakor hrast, in tako ljubeznjiv in dober.“ (To je pripovedovala s solznimi očmi.)

„Bili smo precéj premožni, imeli smo dve kravi, dva vola, nekaj ovac, dobro nam je bilo, poslušali smo glas duhovnega pastirja. Zdaj se je pa vse spremenilo. Vzeli so nam duhovnike. Naš župnik so bili tako dobri, polni ljubezni do vseh; vsacega so tolažili in mu dajali dober svet; odpeljali so jih, ker niso pripustili, da bi orglje iz cerkve odpravili, tudi niso hotli razkolniških obredov pri sveti maši

vpeljati; poslali so nam družega iz Lvova, ki je pa tako govoril, da ga nihče ni razumel, zato pa tudi nobeden ni v cerkev hodil, ker je tudi službo Božjo po razkolniško opravljal. Moj dobri očanec mi je rekel: „O, to je slabo, temu novemu se nič dobrega ne vidi na očeh, občuje samo s policaji, ž njimi po noči govori; videla boš, da se bo hudo izšlo.“ In prav je imel. Ljudje nikakor niso hotli v cerkev hoditi, zato so jim sprva prigovarjali, poslednjič so jih siloma v cerkev gonili. Pa nič ni pomagalo, cerkev je bila le prazna. Kar pridejo vojaki v vás in preté vas pokončati, če ljudje ne bodo v cerkev hodili. — Vas je bila pokončana, živina poklana, premoženje nam je bilo odvzeto, a ljudje niso šli v cerkev. Zdaj pa so začeli gospodarje v pregnanstvo odpeljavati. Moj očanec je bil prvi odpeljan. Celó leto je bil v ječi v Biati, potem je bil prepeljan v ječo v Sedlecu, in tam je umrl čez pol leta. Moj Bazilij je hotel videti očeta v Sedlecu, rekli so pa eni, da je umrl, eni pa, da so ga do smrti mučili, še povedati mu niso hotli, kje je pokopan in tudi moliti mu niso pustili na pokopališču. V vasi je bilo že vse pokončano, hiše so se podirale in nismo imeli denarja, da bi jih znova zidali, ker so nam vse za naklado pobrali in tako je vse v nič prišlo.“ „Dokler je bil še moj Bazilij pri meni, sva

zmiraj zjutraj in zvečer molila in ljubelega Boga prosila, naj bi od naju odvrnil hudo. Pa moj Bazilij je že imel 23 let in se je hotel oženiti. Pa kaj mu je bilo storiti? — raji umreti, kakor dati se razkolniškemu popu poročiti. Pride pa k nam dober človek in nam pové, da smejo katoliški duhovniki onstran meje naše ljudi poročati. Tisti mož je tudi peljal čez nekaj tednov mojega Bazilija v temni noči skozi gozde in po močvirji k mašniku onstran meje (v Galicijo). nevesta je prišla po drugem potu v ravno tisti kraj, in tako sta bila poročena. Če so tudi stražniki enkrat za njima drli, vendar sta z Božjo pomočjo srečno ušla in sta se čez 10 dni zopet domov vrnila. Tako sta skupaj živela pol-drugo leto. Ljubi Bog jima je dal sina. Dobro se spominjam, bilo je v nedeljo — tega je že pet let — pride v Przegalin okrajni poglavar, ž njim so prišli kozaki, da bi ulovili tiste, ki niso bili pri razkolniškem popu poročeni. Mojega Bazilija vzamejo na en voz, na drugi voz pa ženo in ju pripeljejo v Biato, tam sta bila pet mesecev v ječi, in vsak dan je prišel stražnik, rekoč: Daj se poročiti v cerkvi, in zdajci te bom izpustil.“

„Ali moj Bazilij ni storil sramote svojemu očetu, pa tudi meni ne, svoji stari materi, in dasi-ravno je v ječi veliko prestal, vere ni zatajil. Čez

-princa. Njegov prihod v Pariz ni prestrašil republike, in nadeje njegovih prijateljev ostaneje nadeje, to je pač največja ničemurast na svetu . . . Neverjetno je, da bi na predsednika republike vplivali različni odseki, kateri zahtevajo, da se mora ravnati s princem popolno postavno. Govori se o kaznilnici, a to bi bila največja gusoba. Tako kazni izvršila bi le najnižja demagogija. Da bo to postopanje s princem prouzročilo nov propad mej republikanci in zmernimi, je pač jasno. Vsi pošteni ljudje bili bi nevoljni, ko bi vlada kaznovala mladeniško početje s hudobijo. — Republikancem je naredila mnogo skrbi volitev boulangistov dné 16. t. m. „Republique Française“ pa piše, da je ta volitev prežalostna za Pariz; republikansko mišljenje nahaja se zdaj izven Pariza le po pokrajinskih mestih in po vaseh. „Siècle“ pravi, da so se s to volitvijo dokazali zvezo boulangistov z monarhisti. „Autorité“ pa méni, da Pariz ni zadovoljen s parlamentarno republiko. „Estafette“ poudarja, da je pridobil dogodek princa Orleanskega boulangistom mnogo glasov. — Boulangisti se močno vesele in hvalijo v svojih listih. Gotovo pa je, da so jim pomogli k zmagi konservativci. Dnó 16. t. m. so učinili boulangisti v Parizu zopet demonstracije; vpili so: „Živel Boulanger“ in peli so pesmi njemu na čast. Republikanski listi so tajili svoj propad, le list „Bataille“ je priznal zmago boulangistov ter priporočal paznost.

Nemčija. „Nord. Allg. Ztg.“ poroča, da le Francija želi vojsko z Nemčijo. Boulanger je sam priznal, da je hotel dvakrat vojno z Nemčijo imeti, in sicer prvič 1887. leta in drugič o aféri Schnaebelejevi. Ko je stopil Goblet iz ministerstva vnanjih zadev, potrdil je besede Boulangerjeve, rekoč: „V svesti sem si zasluge, da sem dvakrat zabranil, da se ni prestrigel las, na katerem visi mir med Nemčijo in Francijo.“ Ko so se potem nemške volitve prav dobro obnesle, pokazale so Franciji moč nemškega mišljenja ter zabranile skoro neizogibno vojno. Posebno pomenljivo za tedanje francoske državnike je bilo to, da je bila večina državnega zbora pred novimi volitvami iz nasprotnikov države in vlade francoske. Nemčija to zdaj dobro pomni. — Katoliški centrum v bavarski zbornici je sklenil ultimatum, da se bode vdeležil debate o proračunu naučnega ministra le s tem pogojem, ako vlada ne priznava starokatolikov kot člane katoliške cerkve. Minister pl. Crailsheim je odgovoril, da vlada ne more predružititi svojega stališča. Vsled tega je položaj v zbornici jako napet.

Grška. V grško zbornico je došlo pred nekaj dnevi poročilo o dogodkih v Larisi. Častniki in drugi vojaški predstojniki prouzročujejo bajé vstajo. Minister Trikupis je omenil na interpelacijo, da opozicija pretirava dogodek v Larisi. Omenil je pa vendar, da se je preiskava že pričela, a da do sedaj ne more nič gotovega o tem poročati. Gotovo pa je vendar-le kaj nenavadnega v Larisi.

Švica. Konference, katero so določili na 5. dan maja v Berni za rešitev delavskega vprašanja, vdeležilo se bode osem držav. Dansko, Švedija in Norvegija niso še odgovorile na povabilo.

Rumunsko. Iz Bukreša poroča „Kreuzzeitung“, da je na Rumunskem zopet več „ruskih prodajalcev podob“, kateri so baje v zvezi z bolgarskimi pritepenci.

Izvirni dopisi.

Iz Žirov, 16. februarja. Kakor sodim, imate mnogo čitateljev, ki radi beró dopise iz raznih krajev slovenskih. Zato upam, da Vam ustrezem z naslednjimi vrsticami:

Kakor povsod, tudi pri nas razsaja bolezen hripa, ali kakor jo s tujim imenom imenujejo, „in-

pet mesecev so pripeljali mojega Bazilija in njegovo ženo k železnični postaji v Biatu, in načelnik jim reče: „Če se dasta v cerkvi poročiti, pošljem tebe in ženo domov, če ne, pelješ se ti po tretjem zvonjenji na eno stran, tvoja žena pa na nasprotno stran.“ Po vsakem zvonjenji je to izjavo ponavljal. Poslednjič po tretjem zvonjenji je bil moj Bazilij v doleno Rusijo prepeljan, njegova žena pa v ječo v Sedlec, kjer so tatje in morilci zaprti. Moj Bazilij se je že odpeljeval in je le še toliko utegnul, da ji je zaklical: „Ako mater vidiš, povej jim, naj mi pošljejo svoj blagoslov. Ti pa in moj otrok, bodita stanovitna v sveti veri, in bomo se kdaj zopet videli.“ Eno leto pozneje umrje moj Bazilij v ječi, in žena njegova zdihuje še dandanes bolna v ječi v Sedlecu.“ Tukaj preneha kmetica v žalostnem pripovedovanju, ker ji jokanje glas zapre.

„Kaj pa zdaj delate, uboga žena?“ vprašam jo čez nekaj časa.

„Moje zemljišče“, odgovori, „je bilo prodano razkolniškemu cerkveniku, — jaz pa predem za žene in za to dobim hrano za-se in za svojega vnuka. Sem ter tje dobim tudi kake krajcarje, in kar v dveh tednih skupaj spravim, dam mašniku za sveto mašo za ranjega moža in za svojega Bazilija.“

fluenza“. Oglasila se je skoro v vsaki hiši po naši občini. V nekaterih hišah je skoro vse ležalo, da ni bilo človeka, ki bi stregel bolnikom. Veliko se jih je prehladilo in si nakopalo pljučnico, in celo smrt. Od novega leta je umrlo do trideset oseb, kar je veliko, ker jih navadno celo leto umre do sedemdeset. Ta teden so zakopali izvrstnega ključavničarja, ki je zapustil pet otrok in vdovo na smrtni postelji. Največ je umrlo póstarnih ljudi. Šolo smo morali zapreti že pred štirinajstimi dnevi zaradi hripe; sedaj pa so se še ošpice razširile med šolsko mladino.

Nekoliko besed o naši obrtniji. Pred leti so se pri nas mnogo pečali s platnarijo. Odkar pa so začeli po tovarnah izdelavati cenejše platno, je ta kupčija pri nas začela pešati. Sedaj so skoro povsod isti kraji najubožnejši, ki so si služili kruh s prejo in tkanjem. Naše domače platno je skoro popolnoma iz kupčije.

Pred kakimi petnajstimi leti se je pri nas iz Idrije razširilo čipkanje ali pletenje zobcev (špic). Okoli osem let je razširjeno že po vsi občini. Nekaj let je bil prav dober zaslužek; dobra delalka je na dan lahko zaslužila 50 kr., celo zimo 40—50 gld. Za posestnike je bilo to najslabše, ker so težko dobili posle. Vsaka najubožnejša hiša je s pletenjem toliko zaslužila, da je lahko shajala. Pa kolikor bolj se delo razširi, toliko slabši je zaslužek. Štiri leta sem so čipke cenejše, dobra delalka komaj zasluži 30 kr. na dan. Ako bode cena še padala, kmalu ne bode boljši zaslužek, kakor nekaj s prejo.

Druga obrtnija v naši dolini je čevljarstvo. Žirovski čevlji so povsod na dobrem glasu zaradi trpežnosti in nizke cene. Pošiljajo se po vseh semnjih v okolici in deželi, celo v druge dežele. Števila Vam ravno ne morem povedati, toda za nekaj tisočev se pri nas pošije usnja čez leto. Da bi le ta zaslužek še ostal.

Pri nas se pridno zapisujejo v družbo sv. Mohorja. Naj bi vsakdo ostal zvest družbi in pridobil še katerega. Nekateri se izgovarjajo, da imajo že mnogo knjig, da nimajo časa brati, ali da nimajo denarja. To so več ali manj prazni izgovori. Jeden goldinar se še vedno dobi, saj ga marsikdo na sedež v krčmi zapije in zajé

Naše bralno društvo se nekako oživlja; pristopilo mu je nekaj novih udov.

Od Mure, dné 17. februarja. (Še nekaj o oskrbovalnih vsprejetiščih.) V št. 274 lanskega „Slovenca“ sem poročal o ustanovitvi oskrbovalnih vsprejetišč, ki so se vsled deželne postave osnovali po celi deželi Štajarske za revne popotnike, ki dela iščejo. Ta oskrbovalna vsprejetišča obstojé zdaj ravno štiri mesece, torej se dá že nekaj o njih povedati.

Deželni zbor je imel namen, ko je to postavo potrdil, naj bi v oskrbovalnih vsprejetiščih revni popotniki, ki iščejo poštenega dela, pa se nimajo s čim preživiti, dobivali stanovanje in hrano; hrano pa bi morali s kakšnimkoli delom odslužiti in potem se vsake beračije vzdržati. Gospodje poslanci so mislili, da bodo s to postavo zabranili vse beračenje, zmanjšali število postopačev in revne popotnike, ki delo iščejo, oskrbeli z delom in preživkom. Prvi namen se je res takoj dosegel, kajti vsak popotnik, ki od hiše do hiše berači, se takoj kaznuje, če ga kdo naznani; ljudje jim pa tudi nič več ne dajejo, ker je to prepovedano in ker imajo itak dovolj domačih siromakov, katerim morajo pomagati. Drugi nameni te postave pa se še niso dosegli, nasproti zdí se nam, da se je število postopačev pomnožilo, in dela se še zdaj bolj izogibljejo, ker vedó, da hrano itak morajo dobiti v vsprejetišču.

V štirih mesecih, kar oskrbovalna vsprejetišča obstojé, oglasilo se je po naših vsprejetiščih do tristo postopačev. Ker se vsak popotnik zapiše in se mora s svojimi pismi izkazati, izvedele so zdaj oblasti, kako ogromno število imamo postopačev, ki brez dela živijo od žuljev delavnih rok. Izvedele so tudi oblasti, da so ti postopači izključljivo moški, zato je tudi tako težko dobiti poštenih hlapcev. Ti postopači zdaj trumoma potujejo od štacije do štacije, ter dela le zato iščejo, ker nočejo delati. Tudi v oskrbovalnih vsprejetiščih se vedó vsakemu delu izogniti, kajti vsi prihajajo točno pred obedom, potem pa takoj gredó dalje, da pridejo do prihodnje štacije točno do večerje, potem se naspijo in počinejo, dobijo zajutrek ter gredó dalje dela iskat. Štacije nobene ne izpustijo, ampak kakor da bi jim bilo zapovedano, hodijo vestno od ene do druge po celi deželi, in kadar že tri mesece tako potujejo, tedaj jo pobrišejo čez Muro na Ogersko, odkoder se čez

tri mesece zopet nazaj vrnejo ter po celi deželi od štacije do štacije dela iščejo.

Ker so že nameščeni nadzorniki, ki pregledujejo, kako se tem ljudém v vsprejetiščih streže, moralo bi se pač tudi ostreje na to gledati, ali kdo brez potrebe ne potuje, sicer bode takih popotnikov vedno več, in okrajji, ki morajo troške za vsprejetišča nositi, jih ne bodo mogli zmagovati. Tudi nekoliko štacij bi brez škode lahko odstranili ter bi s tem okrajem mnogo prihranili.

Obče mnenje o vsprejetiščih je, da bode treba nekatere reči premeniti in na popotnike ostreje gledati, drugače ta naprava ne bode imela tistega dobrega vspeha, zaradi katerega je bila vpeljana, in troški za to napravo ne bodo v nobeni razmeri z edino koristjo, da nas postopači ne smejo več po hišah nadlegovati z beračenjem.

Iz Dobrníc, 16. februarja. Dnó 3. februarja so nas zapustili č. g. župnik Janez Karlin, ki so nad deset let pri nas pastirovali. Oskrbeli so cerkvi nov križev pot in druge potrebščine, vendar ubogi kmet ni čutil in rad donášal male doneske. Dnó 2. februarja so vzeli slovó od svojih župljanov v presrčnem govoru. Po cerkvi ni ostalo suho niti jedno oko. Na večer pred odhodom smo jim zapeli v kvartetu nekaj znanih pesni v znak hvaležnosti. Dobili smo že naslednika č. g. župnika K. Jančigarja. Bog daj obema krepko zdravje. F. K.

Iz Smednika, 16. februarja. Žalosten je bil za nas čas, ko so nas zapustili č. g. župnik Janez Novak ter odšli v Radovljico. Pastirovali so pri nas nad štiri leta. Bili so vzgleden dušni pastir v besedi in dejanji. Neutrudni so bili za oplešavo cerkve. Napravili so nam krasen altar lurske Matere B. in lepo marmornato obhajilno mizo. Prenovili so cerkvi vse notranje lice. Stari tabernakelj so dali novo pozlatiti v ognji. Nameravali so zvišati tudi zvonik, a čas je bil prekratek. Zadnje dni so nam preskrbeli še nov božji grob. Hvaležni so jim torej vsi farani in se jih bodo vedno spominjali.

—i—

Dnevne novice.

(Deželna naklada na žgane opojne pijače.)

Deželni zbor vojvodine Kranjske izrekel se je v seji dné 18. oktobra 1888 za vpeljavo lastne režije za pobiranje samostojne deželne naklade na žgane opojne tekočine, pridobil si veliko zaslugo za gmetni razvoj naše domovine ter otvoril nov vir dohodkov. Da se naši čitatelji seznanijo z vspehom tega v narodno-gospodarskem obziru toliko važnega koraka, navesti hočemo sledeče številke. Leta 1889, v katerem se je lastna režija pričela, bilo je skupaj kosmatega ali bruto-dohodka 187.050 gld. 98 kr.; vsi troški znašajo skupaj 37.011 gld. 97 kr., torej ostane leta 1889 deželi 150.039 gld. 1 kr. čistega dohodka. Te številke dokazujejo, da je lastna režija na korist deželi, oziroma njenim davkoplačevalcem.

(Muzejsko društvo) ima v soboto dné 22ega februarja ob 6. zvečer v bralni sobi „Rudolfinum“ a shod, pri katerem bode predaval g. prof. Julij Wallner o „zadrugi ljubljanskih podobarjev in slikarjev v XVII. veku“. Pristop je prost.

(„Glasbene Matice“) šola je po navadi dovršila prvo poluletje šolskega leta 1889/90, ter so učenci dobili izpričevala. Ta izvrstno vrejena in vravnana šola ima od leta do leta več učencev, in vodstvo je, žalibog, ob začetku letošnjega šolskega leta morálo zaradi že prenapolnjenih prostorov veliko učencev odkloniti. Poučujejo na zavodu: jeden ravnatelj, dve učiteljici in trije učitelji, in sicer učé vsa godala, zborna in solo-petje, glasovir in najvažnejša trobila in piskala. Vsi učenci se obligatno učé glasbene teorije, oziroma harmonije. Posebno važno je, da dobro prospeva pred tremi leti ustanovljena šola za trobce in piskače. Koliko vspehov je že dosegla, dokazal je predlanski šolski koncert, in nje vedno večji napredek dokazujejo tudi letni izpiti. Žal, da ni bilo mogoče zaradi malih dohodkov dozdati popolniti tega oddelka, kakor bi bilo treba; mislimo pa, da bi tukajšnjim društvom bilo v korist ter tudi za napravo mestne godbe zelo važno, ako bi se pristojni krogi bolj živo zanimali za to umetnost. Posebno poporočamo roditeljem, naj sinove svoje pošiljajo v šolo za trobce in piskače, ker se smejo nadejati dobrih pristranskih zaslužkov, če se bodo pridno in vstrajno učili. V glasbeno šolo hodi sedaj 170 učencev; moški zbor, poleg katerega je posebna zborna šola, šteje 80 pevcev; vseh učencev in frekventantov je torej 250 skupaj. Navzlic blagodarnosti visoke vlade, slavnega deželnega zbora, slavne

občine in hranilnice mora društveni odbor zelo varčno ravnati in gospodariti s primerno prav malimi sredstvi za vzdrževanje tako velike in tako važne šole, ter mora seobno učiteljstvo biti požrtvovalno, da zadostuje mnogostranskim in napornim učnim zahtevam.

(Za dolensko železnico) so doslej podpisali v Višnji Gori 2600 gld.

(Z Mirne) se nam poroča: Dne 17. t. m. je pri nas umrl gosp. Matej Kušar, bivši poštar in ranocelnik, v 90. letu svojega življenja. Naj v miru počiva! — Tudi iz našega kraja se jih je mnogo preselilo v Ameriko. Nekaj oseb si je res prihranilo nekatere dolarje, in to zapeljuje ljudi, da gredo za negotovim dobičkom. Hripa je jako nadležna, postarnim ljudem pa celo smrtno nevarna. — Zanimanje za dolensko železnico je precj veliko. Včeraj so podpisali 1000 gld., drugi tisočak pa bo menda podpisala občina.

(Na graškem vseučilišču) je bil dne 15. t. m. promoviran doktorjem prava gosp. Fran Poček iz Bukovška pri Brežicah.

(Z Notranjskega) se nam poroča: Gospa M. Kalistrova, katera je l. 1880 v Trstu umrla, je založila 80.000 gld. v državnih obligacijah za hrenovsko faro in 40.000 za slavinsko faro, naj bi se obrestni vsako leto meseca septembra delile hišnim posestnikom teh dveh far. Ta stvar je bila do zdaj v pravdi in l. 1888 meseca septembra se je delil prvi znesek za poldrugo leto med opravičence. Po prizadevanji okrajnega glavarja postojinskega gosp. viteza Schwarz je bila zdaj pravda končana in imenovani gospod je minoli teden razdelil doslej zapale obresti: 11. t. m. v Hrenovicah 33.000 gld. za občine hrenoviške fare, 14. in 15. t. m. v Slavini in Št. Petru 11.000 gld. za občine slavinske fare. Ob tej priliki se je poslovil od dotičnih občanov; posebno pristržno je bil sloves v Št. Petru, kjer so ga občani toplo zahvaljevali za marsikatero dobroto, katere je naklonil občini n. pr. za pogorelce, pri zidanji lepe in prostorne bolnišnice itd. Ljudem so jako po godu prišli prejeti denarji, ker od kraja vsi morajo kupovati potrebni živež v prodajalnicah, zaslužka pa ni nikjer nobenega. Zato so že vsi težko čakali ná-nje in jih s hvaležnostjo prejemale.

(Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) je oskrbelo za prihodnjo soboto, dne 22. t. m., ob 10. uri zjutraj slovesno črno sv. mašo za svojega pokojnega častnega člana, prečast. gosp. Davorina Trstenjaka. Sv. mašo bode daroval prečast. gosp. kanonik in državni poslanec Karol Klun; pel bode pevski zbor „Slovenije“.

(Iz Motnika) se nam poroča: Z letošnjo zimo so ljudje prav zadovoljni. Sprva smo imeli malo snega. Dne 11., 12. in 13. t. m. pa je snežilo in se kadilo, kakor v Sibiriji. Zadnje tri dneve imamo zopet lepo vreme.

(„Bojna pjesma“), katero so nedavno pela pevka društva v Trstu in Rojanu, je jedna najbolj priljudnih skladb g. Fr. S. Vilharja. Besede tej skladbi pa je napisal g. Jos. Milaković, ki torej ni skladatelj one davorije.

(„Učiteljski Tovariš“) ima v četrti številki naslednjo vsebino: Ivan Krulec: „Lavtarjeva metoda pri pouku v računstvu na najnižji stopinji ljudske

šole.“ — Ivo Trošt: „O potrebi popularizacije najnavadnejših pravil praktične vzgoje.“ — Ljudevit Stiasny: „Nekaj črtic iz šolskega življenja v Kamniku v minulih stoletjih.“ — J. Marn: „Knjiga slovenska.“ — Književnost. — Vprašanja in odgovori. — Dopisi. — Vestnik.

(Književnost.) „Popis praznovanja štiridesetletnega vladanja Nj. Veličanstva presvetlega cesarja Franca Jožefa I. in blagoslovljenje nove Franco-Jožefove šole in nove šolske zastave „Šolski mladini v Črnomlji v spomin“. Pod tem naslovom je založil krajni šolski svet v Črnomlji in tiskal J. Krajec v Rudolfovem 32 stranij obsežno knjižico, katero so spisali gg.: Fr. Šetina, c. kr. okr. šolski nadzornik, A. Jeršinović in Ivan Rupnik.

Raznoterosti.

— Sladkorja iz Češke izvozili so v mesecu januarju t. l. 51.000 meterskih stotov, in sicer surovega in 109.174 stotov užitnega.

— Eiffelov stolp. Nekaj dnij sém imajo tudi v Petrogradu Eiffelov stolp in sicer od — ledu. Visok je 50 metrov in sestavljen je iz 10.000 ledenih klad. V prvem nadstropju je restavracija, kjer se petrogradska gospóda zabava. Ves stolp razsvetljuje električna luč, ki odseva od vseh strani. Lastniku stolpa pa donáša ta zgradba mnogo denarja.

— Velik požar bil je pretekle dni v vojaškem skladišču v Budi. V njem je bilo sena do 1800 meterskih stotov. Prihitele so čete vojakov, katerim se je posrečilo omejiti požar.

— Visoka starost. Te dni prinesli so v mestno bolnišnico Akima Cabona iz Ovidiopolis, mesta na južnem Ruskem, moža 121 let starega. Po poročilu njegovih vnukov bil je do 115. leta popolnoma čil, da je lahko drva cepil.

— Potres čutili so v minolem meseci na Japonskem. Potres je bil močan. Porušil je mnogo človeških bivališč.

Telegrami.

Višnja Gora, 19. februarja. Doslej podpisana svota 2600 gld. za dolensko železnico.

Dunaj, 19. februarja. „Wiener-Zeitung“ je objavila postavo o varstvu znamk.

Brno, 18. februarja. Umrl je bivši pravosodni minister baron Hein v 82. letu.

Budimpešta, 18. februarja. Povodom smrti grofa Andrassyja vihrajo na vseh javnih in mnogih privatnih poslopih črne zastave. Vsi listi v drugi izdaji naglašajo velike zasluge Andrassyjeve.

Budimpešta, 19. februarja. Cesar je poslal po posebnem kurirju lastnoročno pismo grofinji Andrassyjevi, v katerem piše med drugim: „V pokojniku je domovina zgubila jednega najboljših in največjih sinov. Srčno se žalostim po njem tudi jaz, ker mi je bil dolgo vrsto let kot ljub, zvest, vitešk in značajen mož, — jeden najboljših svetovalecev. Njegove velike, v resnici domoljubne in državniške zasluge bodo celi državi ostale v stalnem spominu.

Pariz, 19. februarja. Listom se poroča, da so v St. Etiennu rudokopi na shodu sklenili splošen štrajk ter naročili zastopnikom rudokopov pri družih družbah, naj enako postopajo. „Goulois“ imenuje poročilo kot ne-

resnično, da bodo namreč vojvodo Orleanskega pomilostili ter poslali čez mejo. Vlada hoče s tem le zabraniti demonstracije.

London, 18. februarja. Stambulov je rekel dopisniku „Standard“-a: „Sreča je, da so zasledili zaroto, ker bi bila smrt prinčeva smrtna obsodba Bolgarije.“

Zahvala.

Podpisani najljubneje zahvaljuje deželni zbor kranjski, ki je v seji dne 18. oktobra 1889 leta podaril 100 gld. za ustanovljenje tukajšnje ljudske šole. To svoto je podpisani prejel dne 14. t. m. pri c. kr. davkarji v Kamniku. Ob jednem zahvaljuje vse, ki so pred dvema letoma pripomogli, da se je ustanovila redna ljudska šola, in sicer g. c. kr. okr. glavarja v Kamniku, okr. šol. nadzornika gosp. A. Žumra in tukajšnjega župnika, č. g. J. Goloba.

Križnik.

načelnik kr. šol. sveta v Motniku,

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celajzu			
7. u. zjut.		742.9	-6.2	brezv.	megla	
18. 2. u. pop.		742.3	5.0	sl. svzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.		743.3	0.4			
Srednja temperatura -0.3° jednako normalu.						

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

19. februarja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld.	80 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	89 „	85 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „	50 „
Papirna renta, davka prosta	101 „	70 „
Akcije avstr.-ogerske banke	932 „	— „
Kreditne akcije	321 „	75 „
London	118 „	95 „
Srebro	— „	— „
Francoski napoleond.	9 „	42 1/2 „
Cesarski cekini	5 „	59 „
Nemške marke	58 „	12 1/2 „

Ivan Kregar,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode
Rimska cesta št. 11, Ljubljana,

naznanja prečast. duhovščini in sl. občinstvu, da je otvoril

pasarsko delalnico

ter se priporoča v izdelovanje najraznovrstnejšega cerkvenega orodja, kakor: monštrano, ciborjev, kelihov, tabernakelnov, svečnikov, lestencev (lustr) itd., katero obljubi izvršiti po najnovejši obliki, po poslanih vzoreh ali lastnem načrtu poštno, lično, trpežno in po najnižji ceni.

Sprejemlje tudi staro orodje v popravo in prenovljenje, posrebuje in pozlatuje v ognju. (14)

Ilustrovani ceniki so zastoj in franco na razpolago.

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Proti sušečim boleznim, jetiki, škrofeljnom (bramorjem), bramorjastim boleznim kostij, krvci ali angleški bolezni in kožnimi spuščajem ga ni boljšega sredstva, kot je ribje olje s katranom lekarja Piccoli-ja v Ljubljani. Steklenica 80 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (11)

Tuji.

16. februarja.

Pri Stona: Ludovik Löffler, trgovec, iz Linca. — Zupane, trgovec, iz Pristave. — Sadler, trgovec iz Lipskega. — Globočnik iz Kranja. — Goldstein, trgovec, iz Kaniže. — Hanibal, odvetnik, iz Pešte. — Klemenčič, nadzornik, iz Siska.

Prodaja posestva.

Graščina Vinagorica

pri Trebnji na Dolenskem

je na prodaj z gospodarskimi poslopji, pri kateri je 7 oralov travnikov, 10 oralov njiv, 3 orale gozda, 1 oral vrta, vkupe 21 oralov zemljišča. Slučajno se dá tudi za več let v najem. Pri gradu je cerkva s tremi kapelami.

Več se izvé pri posestniku Vinegorice, pošta Trebnje, Dolensko.

(3—3)

Trgovina z železnino

Albin C. Ahčin-a

v Ljubljani,

Gledališke ulice št. 8,

ima vedno bogato zalogo stavbinskega orodja, lopat, kramrov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in okna, pantov in ključavnic, zapahov, žebeljev iz drota, vijakov, železa pleha, drota, mesinga, bakra kositarja, cinka, naklov, precepov z vijakom (šraubstokov), ter vrtalnih strojev za ključarje in kovače, kladev, svedrov, obličev, pil in dletov, tudi dinamita, vžigalnih vrvic in kopic. (24—3)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink, svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.